

VRAGEN EN ANTWOORDEN 23 MEI 2024

Aan: College Burgemeester & Wethouders van de gemeente Landgraaf

T.a.v.: Voorzitter van de gemeenteraad

Landgraaf, 25 april 2024

Geacht college,

Allereerst dank voor de beantwoording van onze art. 37 RvO vragen inzake Xonar d.d. 11 maart jl. door uw college beantwoord op 24 april jl.

CDA Landgraaf wilt u de volgende aanvullende vragen voorleggen op basis van onderstaande input door de gemeente Maastricht:

- Mail d.d. 12 juni 2023 tussen ambtenaar gemeente Maastricht en de advocate van de huisadvocaat inzake bestuurdersaansprakelijkheid;
- Mail d.d. 16 juni 2023 tussen advocate van de huisadvocaat en ambtenaar van de gemeente Maastricht met het advies over bestuurdersaansprakelijkheid als reactie op de mail van 12 juni 2023 van de gemeente Maastricht. In deze mail lezen wij:
“In de beantwoording beperken wij ons tot de vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde zoals de gemeente ...”. In alinea 1 lezen wij verder dat in dit advies de interne bestuurdersaansprakelijkheid buiten beschouwing wordt gelaten.

Bij de beantwoording door uw college van vraag 6 (art. 37 RvO vragen van 11 maart jl.) wordt verwezen naar het Q+A uit 2023 waarin staat medegedeeld dat het advies voor zowel bestuurdersaansprakelijkheid intern als de vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde negatief is.

01.

Nu uit de overlegde correspondentie door de gemeente Maastricht alleen een negatief advies blijkt voor de vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde, maar niet voor wat betreft de interne bestuurdersaansprakelijkheid, verzoekt het CDA Landgraaf om inzage in het negatief advies voor wat betreft de interne aansprakelijkheid en de geleverde input hiervoor.

02.

Wat wordt bedoeld met de vermelding:

“Daarnaast heeft Xonar een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering”. Waarvoor een dergelijke verzekering dient is het CDA duidelijk. Voor het CDA is niet duidelijk waarom het college dit inbrengt? Er wordt immers over 2 verschillende adviezen gesproken met betrekking tot de bestuurdersaansprakelijkheid.

03.

Heeft de advocate van de huisadvocaat van de gemeente Maastricht een adviserende rol gehad bij de aanbesteding van de jeugdzorg? Immers is zij binnen het kantoor van de huisadvocaat specialist civiele aspecten sociaal domein waaronder inkoop en uitvoering van de zorg op basis van de Jeugdwet.

04.

Was het college op de hoogte van de rol van de advocate als voorzitter en lid van de klachtencommissie binnen Xonar? Zo nee, is het college van mening dat het college daarvan wel op de hoogte gebracht had moeten worden?

Uw college heeft onder vraag 2 geantwoord:

“De aanbestedingen en de problematiek bij Xonar mogen niet vermengd worden”.

05.

Indien vraag 3 door uw college met ja wordt beantwoord en het college daarbij van mening is dat de aanbesteding en de problematiek bij Xonar niet met elkaar vermengd mogen worden, deelt het college dan de mening van het CDA dat het verstandig is om alsnog voor een second opinion te gaan voor wat betreft beide vormen van bestuurdersaansprakelijkheid?

06.

Hoe kijkt de lokale deken van de Orde van Advocaten aan tegen het aanvaarden van een adviesopdracht waarbij de advocate voorzitter/lid klachtencommissie is binnen Xonar en een eventuele adviseursrol heeft gehad bij de aanbesteding van de jeugdzorg (op het moment van het opstellen van deze vragen is dit voor ons nog niet duidelijk) binnen de gemeente Maastricht voor 16 ZL gemeenten? Als er sprake blijkt te zijn van vermenging wilt het CDA dit graag uitgezocht zien ook met het oog op een second opinion.

07.

Uit het overlegde advies bestuurdersaansprakelijkheid blijkt duidelijk dat toezicht tekort is geschoten. Wordt hiermee zowel het toezicht door de bestuurder als de RvT bedoeld? Zo ja, waarom is dan niet geadviseerd/voorgesteld aan de 16 ZL gemeenten om als een van de voorwaarden voor het herstelplan het opstappen van de RvT te eisen, zoals dat nu ook in Noord- en Midden-Limburg gebeurt alvorens een akkoord wordt gegeven voor het herstelplan van Mutsaers?

08.

Is uw college bereid alle art. 37 RvO vragen van het CDA, de beantwoording hiervan en alle gevoerde correspondentie m.b.t. de bestuurdersaansprakelijkheid en met betrekking tot een mogelijke aanstaande fusie met Mondriaan middels een Q+A te delen met de gemeenteraden van alle betrokken ZL gemeenten (incl. de antwoorden die op deze serie vragen nog van uw zijde zullen

volgen en op de nog openstaande vragen m.b.t. de evt. volgende fusie/regorganisatie van Xonar/Mondriaan)?

Uw antwoorden zien wij met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Wim Haan, raadslid

Jacqueline Dings, commissielid B+M-F-AB

Fractie CDA Landgraaf
t.a.v. mevrouw J. Dings en
dhr. W. Haan

Bijlage(n)	Uw brief van 29-04-2024	Uw kenmerk	Zaaknummer	Documentnummer 24.024979	Landgraaf, 22 mei 2024 Verzonden op 23 MEI 2024
Onderwerp:	Beantwoording aanvullende vragen CDA ex art. 37 RvO inzake Xonar op antwoorden op de vragen d.d. 11 maart 2024.				

Geachte heer Haan en mevrouw Dings,

Op 29 april 2024 heeft u aanvullende vragen gesteld ex artikel 37 RvO inzake Xonar op de door ons gegeven antwoorden op vragen d.d. 11 maart 2024. Onderstaand leest u de beantwoording op deze aanvullende vragen. Om deze aanvullende vragen te beantwoorden is contact gelegd met centrumgemeente Maastricht en met de huisadvocaat van centrumgemeente Maastricht.

Beantwoording vragen (cursief)

CDA Landgraaf wilt u de volgende aanvullende vragen voorleggen op basis van onderstaande input door de gemeente Maastricht:

- Mail d.d. 12 juni 2023 tussen ambtenaar gemeente Maastricht en de advocate van de huisadvocaat inzake bestuurdersaansprakelijkheid;
- Mail d.d. 16 juni 2023 tussen advocate van de huisadvocaat en ambtenaar van de gemeente Maastricht met het advies over bestuurdersaansprakelijkheid als reactie op de mail van 12 juni 2023 van de gemeente Maastricht. In deze mail lezen wij:
"In de beantwoording beperken wij ons tot de vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde zoals de gemeente ...". In alinea 1 lezen wij verder dat in dit advies de interne bestuurdersaansprakelijkheid buiten beschouwing wordt gelaten.

Bij de beantwoording door uw college van vraag 6 (art. 37 RvO vragen van 11 maart jl.) wordt verwezen naar het Q+A uit 2023 waarin staat medegedeeld dat het advies voor zowel bestuurdersaansprakelijkheid intern als de vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde negatief is.

1. Nu uit de overlegde correspondentie door de gemeente Maastricht alleen een negatief advies blijkt voor de vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde, maar niet voor wat betreft de interne bestuurdersaansprakelijkheid, verzoekt het CDA Landgraaf om inzage in het negatief advies voor wat betreft de interne aansprakelijkheid en de geleverde input hiervoor.

In uw vraagstelling worden twee zaken vermengd. Er moet onderscheid worden gemaakt tussen het juridisch advies dat in opdracht van de gemeenten is opgesteld inzake een mogelijke vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde, en de afwegingen die XONAR zelf heeft gemaakt met betrekking tot de interne bestuurdersaansprakelijkheid. Een oordeel over de interne bestuurdersaansprakelijkheid is niet aan de gemeenten en daarom niet verder onderzocht.

Vraag 6 uit uw raadvragen van 12 maart jl. is, in lijn met uw verzoek, voorgelegd aan XONAR voor een reactie. In het antwoord op vraag 6 is de letterlijke tekst van de reactie van XONAR opgenomen. XONAR heeft hierin een eigenstandige afweging gemaakt waarin de gemeenten geen rol hebben gespeeld.

2. Wat wordt bedoeld met de vermelding:

"Daarnaast heeft Xonar een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering". Waarvoor een dergelijke verzekering dient is het CDA duidelijk. Voor het CDA is niet duidelijk waarom het college dit inbrengt? Er wordt immers over 2 verschillende adviezen gesproken met betrekking tot de bestuurdersaansprakelijkheid.

Zie het antwoord op vraag 1. De tekst van het antwoord op vraag 6 van de raadvragen van 12 maart jl. is een letterlijke weergave van de reactie die wij ontvingen van XONAR.

3. Heeft de advocate van de huisadvocaat van de gemeente Maastricht een adviserende rol gehad bij de aanbesteding van de jeugdzorg? Immers is zij binnen het kantoor van de huisadvocaat specialist civiele aspecten sociaal domein waaronder inkoop en uitvoering van de zorg op basis van de Jeugdwet.

We hebben dit nagevraagd bij de huisadvocaat van de gemeente Maastricht. Zij hebben ons desgevraagd laten weten, dat de advocate inderdaad een adviserende rol heeft gehad bij de aanbesteding van de jeugdzorg in Zuid-Limburg.

4. Was het college op de hoogte van de rol van de advocate als voorzitter en lid van de klachtencommissie binnen Xonar? Zo nee, is het college van mening dat het college daarvan wel op de hoogte gebracht had moeten worden?

Het college was niet op de hoogte van de rol van de advocate als voorzitter en lid van de klachtencommissie binnen Xonar. Het college is van mening dat het niet op de hoogte gebracht had hoeven worden van deze functie van de advocaat. De advocaat dient de gemeente enkel te informeren indien er in de advisering een zogeheten tegenstrijdig belang zou kunnen bestaan. Dat is hier niet aan de orde. De klachtencommissie is namelijk onafhankelijk en maakt geen deel uit van Xonar. Dit is ook in het antwoord op vraag 2 in onze brief van 24 april jl. reeds uiteengezet.

In aanvulling daarop wijzen wij er nogmaals op dat de wet juist bedoelt, en de klachtenregeling bepaalt, dat de klachtencommissie naar haar aard niets van doen heeft met Xonar behalve het beoordelen van klachten. Dat is juist de voorwaarde die de wet aan een klachtencommissie stelt: de leden daarvan mogen niets van doen hebben met de betreffende instelling.

Artikel 2.1. van de klachtenregeling zegt dan ook het volgende:

"Zowel de (vervangende) leden als de (vervangend) voorzitter zijn niet werkzaam bij Stichting Xonar. De klachtenbehandeling door de commissie valt buiten de context van de hulp- en dienstverlening van Stichting Xonar. De commissie beslist onafhankelijk, zonder last of ruggenspraak"

Dus ongeacht of de gemeente wel of niet op de hoogte was, de gemeente had hierover niet geïnformeerd hoeven te worden, om de reden als hiervoor uiteengezet.

Uw college heeft onder vraag 2 geantwoord:

"De aanbestedingen en de problematiek bij Xonar mogen niet vermengd worden".

5. Indien vraag 3 door uw college met ja wordt beantwoord en het college daarbij van mening is dat de aanbesteding en de problematiek bij Xonar niet met elkaar vermengd mogen worden, deelt het college dan de mening van het CDA dat het verstandig is om alsnog voor een second opinion te gaan voor wat betreft beide vormen van bestuurdersaansprakelijkheid?

Nee, het college deelt die mening niet. De afweging om al dan niet een second opinion te vragen is niet aan ons college maar, conform de afgesproken governance, aan de Jeugdregio Zuid-Limburg. Naar aanleiding van de raadsbehandeling van het herstelplan zijn alle moties en amendementen door het bestuurlijk overleg Jeugdhulp (BOJ-G16ZL), gevormd door de bestuurders jeugdhulp van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, van acties voorzien. Met betrekking tot de vraag voor een second opinion op bestuurdersaansprakelijk heeft de BOJ-G16ZL unaniem besloten geen second opinion te vragen.

6. Hoe kijkt de lokale deken van de Orde van Advocaten aan tegen het aanvaarden van een advies-opdracht waarbij de advocate voorzitter/lid klachtencommissie is binnen Xonar en een eventuele adviseursrol heeft gehad bij de aanbesteding van de jeugdzorg (op het moment van het opstellen van deze vragen is dit voor ons nog niet duidelijk) binnen de gemeente Maastricht voor 16 ZL gemeenten? Als er sprake blijkt te zijn van vermenging wilt het CDA dit graag uitgezocht zien ook met het oog op een second opinion.

De deken hoeft niet te worden geraadpleegd. Zoals in de beantwoording van vraag 4 vermeld is, kan er voor de advocaat namelijk geen tegenstrijdig belang spelen omdat de klachtencommissie onafhankelijk is en niets van doen heeft met de organisatie van Xonar. Bovendien als er sprake zou zijn geweest van een tegenstrijdig belang, zou de deken evenmin door de advocaat geraadpleegd hoeven te worden: dan had zij namelijk niet als advocaat mogen optreden en komt men aan raadpleging van de deken niet toe. Het college neemt verder geen actie op deze vraag.

7. Uit het overlegde advies bestuurdersaansprakelijkheid blijkt duidelijk dat toezicht tekort is geschoten. Wordt hiermee zowel het toezicht door de bestuurder als de RvT bedoeld? Zo ja, waarom is dan niet geadviseerd/voorgesteld aan de 16 ZL gemeenten om als een van de voorwaarden voor het herstelplan het opstappen van de RvT te eisen, zoals dat nu ook in

Noord- en Midden-Limburg gebeurt alvorens een akkoord wordt gegeven voor het herstelplan van Mutsaers?

De strekking van het juridisch advies van de huisadvocaat van Maastricht is, niet zoals u stelt, dat het toezicht tekort is geschoten. Het juridisch advies geeft geen aanleiding om het vertrek van de RvT als voorwaarde aan de financiering van het herstelplan te verbinden. De actuele situatie bij Mutsaersstichting is niet vergelijkbaar met die bij Xonar.

8. Is uw college bereid alle art. 37 RvO vragen van het CDA, de beantwoording hiervan en alle gevoerde correspondentie m.b.t. de bestuurdersaansprakelijkheid en met betrekking tot een mogelijke aanstaande fusie met Mondriaan middels een Q+A te delen met de gemeenteraden van alle betrokken ZL gemeenten (incl. de antwoorden die op deze serie vragen nog van uw zijde zullen volgen en op de nog openstaande vragen m.b.t. de evt. volgende fusie/regorganisatie van Xonar/Mondriaan)?

Wij zijn hiertoe niet bereid. De artikel 37 RvO vragen en de beantwoording zijn openbaar en toegankelijk via Ibabs. Indien gemeenteraden van de overige Zuid-Limburgse gemeenten of andere belangstellenden hierin zijn geïnteresseerd kunnen zij deze digitaal raadplegen.

Bel of mail gerust als u nog vragen heeft

Dan kunnen deze aan de griffie verstuurd worden.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Landgraaf,
de secretaris,

de burgemeester,

ir. J.M.C. Rijvers

mr. R. de Boer

VRAGEN EN ANTWOORDEN 15 MEI 2024

Aan: College van Burgemeester & Wethouders gemeente Landgraaf
T.a.v. de voorzitter van de gemeenteraad

Betreft: Vragen conform art. 37 RvO RIB 27 maart 2024 en 3 april 2024 Xonar

Geachte college,

Wij hebben kennis genomen van de inhoud van de RIB van 27 maart 2024 ontwikkelingen Mutsaersstichting en Xonar en de RIB van 3 april 2024 over voorgenomen fusie Xonar en Mondriaan.

RIB 27 maart 2024

In de media hebben wij kunnen lezen dat aan de 64 bij de Mutsaersstichting betrokken gemeenten een financiële injectie wordt gevraagd van 11,4 miljoen euro ter voorkoming van een faillissement. Onbekend is nog wat de verdeelsleutel wordt. Ook het Rijk is gevraagd 3 miljoen euro bij te dragen.

01.

Waarom wordt hier het Rijk wel om een bijdrage gevraagd en is dat voor het herstelplan van Xonar niet gebeurd?

02.

Op 25 januari 2024 legden wij uw college een art. 37 RvO vraag voor onder 07. nl. dat Pluryn destijds ook financiële steun kreeg van het ministerie van VWS 15 miljoen euro en waarom de ZL gemeenten wel volledig in eigen buidel hebben moeten tasten? Het antwoord wat wij toen kregen luidde: "Het dossier Pluryn kennen wij niet. Daarom gaan wij ook geen vergelijk maken".

Is het college alsnog bereid zich te verdiepen waarom in het geval van Pluryn VWS wel financiële steun heeft verleend en er nu ook ter voorkoming van een faillissement van Mutsaers om financiële steun wordt gevraagd aan het ministerie? CDA wil graag begrijpen in hoeverre de problemen bij Xonar van een andere orde zijn dan bij Mutsaers en Pluryn waarom de vraag richting ministerie destijds voor Xonar niet is uitgegaan. De huidige interim bestuurder van Xonar weet wellicht het antwoord op deze vraag, hij was ten tijde bestuurder van Pluryn.

03.

De eis die de gemeenten stellen in het geval van Mutsaers is het volledige vertrek van de RvT van Mutsaers? Waarom? Wordt RVT bestuurlijk aansprakelijk gesteld?

04.

CDA is geschrokken van het onderzoek naar mogelijke zelfverrijking. Wanneer verwacht men de uitkomst van dit onderzoek? In hoeverre kan de schade dan verhaald worden?

05.

Is het college op de hoogte van het volgende artikel van Follow the Money?:

“Limburgse “zonnekoning” laat Brabants zorgbedrijf in chaos achter”. Door de chaos bij een Brabants zorgbedrijf kwamen het afgelopen half jaar tientallen GGZ-cliënten in de problemen. Het begon allemaal nadat een stichting (Mutsaers) met groeihonger de touwtjes in handen kreeg”.

RIB 3 april 2014

Xonar en Mondriaan onderzoeken de komende maanden of een fusie haalbaar is.

06. Vindt er een due diligence onderzoek plaats?

Enkele citaten uit het persbericht: Verkenning vergaande samenwerking Xonar-Mondriaan:

“Meerwaarde voor jeugdigen en gezinnen is het uitgangspunt. Ook op het gebied van kwaliteit en zorg, bedrijfsvoering en de gezamenlijke positionering in de kwetsbare jeugdhulpketen wordt een concrete toegevoegde waarde gezien. Krachten bundelen leidt tot het realiseren van meer integraliteit, een uitbreiding van het spectrum aan jeugdhulp en verminderen van de versnippering van het zorgaanbod in de regio. Er kan segment overstijgend gewerkt worden, waarmee continuïteit van de zorg gedurende de cliëntreis wordt geborgd. Xonar en Mondriaan gezamenlijk meer invloed op de optimalisatie en transformatie van de gehele keten”.

CDA wil graag de volgende voorbeelden aan uw college voorleggen van fusies/reorganisaties binnen de (jeugd)zorg waarbij organisaties eerder ook al het door Xonar en Mondriaan geschetste beeld in bovenstaand persbericht voor ogen hadden:

Voorbeeld 1

Rubicon (2018) Vincent van Gogh (2019) gingen samen met de Conrisq Groep en in juli 2019 gingen zij verder onder VIGO bestaande uit zeven dochterinstellingen. Vier jaar later verkeert deze organisatie in grote financiële problemen.

Voorbeeld 2

In 2018 fuseerden Triade en Vitree (gehandicaptenzorg, GGZ en jeugdhulp) tot Triade Vitree Amper 4 jaar later werd er miljoenenverlies geleden.

Voorbeeld 3

Pluryn ((LGV) en jeugdzorgorganisatie De Hoenderloo Groep fuseerden in 2011. Tien jaar later werd er miljoenenverlies geleden.

Voorbeeld 4

In 2002 ontstond Xonar uit de stichtingen: BGO Heerlen, Matrix Heerlen. SJM Maastricht, Kleuterdal Maastricht, St. Joseph Cadier en Keer en een Sittardse stichting. Grote reorganisatie in 2009, 2014 en vervolgens wederom grote financiële problemen in 2022.

07.

Hebben deze fusies/reorganisaties doel getroffen?

08.

Wat maakt een eventuele fusie tussen Xonar en Mondriaan anders en wel tot een succes voor de lange termijn? Wat heeft men geleerd van alle vorige fusies die uiteindelijk tot grote problemen hebben geleid?

09.

Het CDA is via de FNV op het spoor gekomen van een Sociaal Plan (opgesteld november 2022) voor 2023-2024 binnen Mondriaan. Waarom lag er binnen Mondriaan al in november 2022 een Sociaal Plan?

Citaat uit het Sociaal Plan:

“Het SP gaat uit van de gebruikelijke bedrijfsvoering waarbij zich in **toenemende mate** fluctuaties in de omvang van de activiteiten en budgetten voordoen. **Hoewel dit negatieve consequenties kan hebben voor de**

omvang van de personele formatie, hanteert Mondriaan als uitgangspunt dat gedwongen ontslag van werknemers als geval van organisatieverandering niet zal plaatsvinden”.

10.

Welke beoogde organisatieverandering lag ten grondslag aan dit Sociaal Plan?

11.

Hoe verhouden negatieve consequenties voor de omvang van de personele formatie zich tot het borgen van de continuïteit van de zorg gedurende de cliëntreis zoals verwoord in het gezamenlijke recente persbericht van Xonar en Mondriaan? Komt de zorg nog verder onder druk te staan?

12.

Hoe verhouden negatieve consequenties voor de omvang van de personele formatie zich voor wat betreft de bestuurs- en managementfuncties in relatie tot de besteedbare budgetten voor de zorg? Blijven bij een fusie zowel de bestuurs- als managementlagen van Xonar en Mondriaan in tact?

De jaarrekening van Mondriaan over 2022 laat zien dat men een rendement realiseert van 0,8% i.p.v. de beoogde 2%. Dit rendement is noodzakelijk om te zorgen voor een financiële buffer. Er wordt gerefereerd aan de hoge inflatie en personeelskosten. Ook Mondriaan moet kosten en uitgaven bijstellen/uitstellen (bijv. onderhoudsplannen).

13..

Deelt het college de mening van het CDA dat als bovengenoemde trend zich doorzet er weer nieuwe risico's op de loer liggen?

14.

Hebben eerdere fusies het beter gemaakt voor de kwetsbare gezinnen en kinderen?

15.

Wordt het beter voor de professionals die onder hoge druk moeten presteren iedere dag opnieuw?

De portefeuillehouder van de gemeente Maastricht schrijft in zijn brief bij de recente RIB:

“Xonar en Mondriaan onderzoeken in de komende maanden of de voorgenomen fusie haalbaar is. Mede op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zullen wij beoordelen of de gemeenten kunnen instemmen met deze fusie”.

16.

Wie wordt bedoeld met “wij”?

17.

Hebben de gemeenteraden dan nog iets om zelf over te kunnen beslissen/instemmen? Bij een evt. fusie tussen Xonar en Mutsaers zou dat alleen het geval zijn als er sprake zou zijn van een juridische fusie. Bij een bestuurlijke fusie hebben de gemeenten weinig tot niets te willen. Kunnen wij hieruit concluderen dat de gemeenteraden nu wel tegen een evt. fusie kunnen stemmen?

De geschiedenis van de jeugdzorg: Begin jaren negentig waren er 29 regio's, vervolgens kwam de provinciale jeugdzorg: dat was te groots en daar zijn we met zijn alleen weer op teruggekomen. Toen de gemeenten verantwoordelijk werden bleek al snel dat het te fijnmazig verdeeld was. Nu zie je dat gemeenten meer en meer samenwerken. Door de jaren heen zijn we nauwelijks verder gekomen.

18.

Deelt het college de mening van het CDA dat we het niet meer moeten zoeken in centraliseren of decentraliseren en ook niet in het reorganiseren? We lopen al zo'n twintig jaar achter de feiten aan. Met de zoveelste fusie/reorganisatie blijven we achter de feiten aanlopen en komen we niet aan transformeren toe. We zijn doorgeschoten in het labelen van gedrag, dat als abnormaal wordt gezien. De kansengelijkheid in Nederland is te groot en het systeem wordt te sterk gedreven door financiële prikkels. Minder reorganiseren is tijd die je kunt besteden aan realiseren!

Met vriendelijke groeten,

Wim Haan
Raadslid

Jacqueline Dings
Commissielid F-AB/B+M

Fractie CDA Landgraaf
t.a.v. mevrouw J. Dings en
dhr. W. Haan

NDGRAAF

Bijlage(n)	Uw brief van 16-04-2024	Uw kenmerk	Zaaknummer	Documentnummer 24.023111	Landgraaf, 15 mei 2024 Verzonden op

Onderwerp: Beantwoording vragen ex artikel 37 RvO inzake RIB 27 maart en 3 april 2024 van CDA over Xonar.

Geachte heer Haan en mevrouw Dings,

Op 16 april 2024 heeft u vragen gesteld ex artikel 37 RvO inzake de RIB van 27 maart 2024 en de RIB van 3 april 2024 over Xonar. Onderstaand leest u de beantwoording op deze vragen. Om de vragen te beantwoorden is contact gelegd met centrumgemeente Maastricht en met Xonar.

Beantwoording vragen

RIB 27 maart 2024

In de media hebben wij kunnen lezen dat aan de 64 bij de Mutsaersstichting betrokken gemeenten een financiële injectie wordt gevraagd van 11,4 miljoen euro ter voorkoming van een faillissement. Onbekend is nog wat de verdeelsleutel wordt. Ook het Rijk is gevraagd 3 miljoen euro bij te dragen.

1. Waarom wordt hier het Rijk wel om een bijdrage gevraagd en is dat voor het herstelplan van Xonar niet gebeurd?

Mutsaersstichting heeft bij het ministerie een aanvraag gedaan voor een financiële bijdrage van € 3 mln. uit de subsidieregeling 'continuïteit cruciale jeugdzorg'. VWS zal deze aanvraag zo spoedig mogelijk beoordelen, waarbij de aanvraag wel aan de gestelde subsidievoorwaarden zal moeten voldoen en voorzien zal moeten zijn van een positief advies van de Jeugddautoriteit. Eén van de voorwaarden voor de subsidieregeling is dat de Mutsaersstichting de subsidie binnen één jaar terug moet kunnen betalen. Vanwege die terugbetalingseis heeft XONAR indertijd geen aanvraag gedaan voor een financiële bijdrage.

2. Op 25 januari 2024 legden wij uw college een art. 37 RvO vraag voor onder 07. nl. dat Pluryn destijds ook financiële steun kreeg van het ministerie van VWS 15 miljoen euro en waarom de ZL gemeenten wel volledig in eigen buidel hebben moeten tasten? Het antwoord wat wij toen kregen luidde: "Het dossier Pluryn kennen wij niet. Daarom gaan wij ook geen vergelijk maken".

Telefoon: 14 045
www.landgraaf.nl
gemeente@landgraaf.nl
Postbus 31000, 6370 AA Landgraaf
Bezoekadres: Sweelinckplein 1
IBAN: NL03 BNGH 0285 0180 19
BIC: BNGHNL2G
KvK-nummer: 14131528

Is het college alsnog bereid zich te verdiepen waarom in het geval van Pluryn VWS wel financiële steun heeft verleend en er nu ook ter voorkoming van een faillissement van Mutsaers om financiële steun wordt gevraagd aan het ministerie? CDA wil graag begrijpen in hoeverre de problemen bij Xonar van een andere orde zijn dan bij Mutsaers en Pluryn waarom de vraag richting ministerie destijds voor Xonar niet is uitgegaan. De huidige interim bestuurder van Xonar weet wellicht het antwoord op deze vraag, hij was ten tijde bestuurder van Pluryn.

Financiële steun aan een jeugdorganisatie wordt verstrekt in de context en de (on)mogelijkheden van dat moment. Mogelijk kan een verklaring zijn dat Pluryn wel akkoord is gegaan met een subsidie die terug moet worden betaald, maar deze verklaring is niet onderzocht. Wij hebben van de huidige interim bestuurder van Xonar geen antwoord op uw vraag ontvangen en daarom is de vraag doorgeleid naar het Ministerie.

3. De eis die de gemeenten stellen in het geval van Mutsaers is het volledige vertrek van de RvT van Mutsaers? Waarom? Wordt RVT bestuurlijk aansprakelijk gesteld?

Op ons verzoek heeft de jeugdregio Noord-Limburg, bij monde van de gemeente Venlo, het volgende geantwoord: 'Met de huidige Raad van Toezicht zijn in de afgelopen jaren, voorafgaand aan de interventie van de Jeugdautoriteit reeds diverse pogingen gedaan om in gesprek te komen over de financiële situatie.

De resultaten hierop waren ronduit teleurstellend en niet passend bij de open en transparante houding die we verwachten van een aanbieder. Met de nieuwe Raad van Bestuur is hier wel een trendbreuk gerealiseerd.

Bovendien wijst het rapport van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd er ook op dat er onvoldoende handelingsperspectief wordt getoond door de huidige Raad van Toezicht. De combinatie van deze twee onderdelen maakt dat gemeenten deze voorwaarde hebben gesteld voor het ondersteunen van de Mutsaersstichting. Of het handelen van de RvT kan leiden tot bestuurlijke aansprakelijkheid, hangt af van de uitkomsten van het vervolg op het Historisch onderzoek.'

4. CDA is geschrokken van het onderzoek naar mogelijke zelfverrijking. Wanneer verwacht men de uitkomst van dit onderzoek? In hoeverre kan de schade dan verhaald worden?

Op ons verzoek heeft de jeugdregio Noord-Limburg, bij monde van de gemeente Venlo, het volgende geantwoord: 'We verwijzen hiervoor naar de bijlage Historisch onderzoek, welk bij de aanbidding van het herstelplan door de Mutsaersstichting aan de betrokken gemeenten beschikbaar is gesteld. We kunnen in het kader van het vervolgonderzoek op dit moment geen concrete uitspraken doen over de mogelijke vervolgstappen ten aanzien van het verhalen van schade. Daarmee zouden we het vervolg onderzoek mogelijk belasten en dat willen we voorkomen. Streefdatum is voor eind april zicht te hebben op de exacte vervolgopdracht, zodat daarna ook een tijdsplan gegeven kan worden voor de uitkomsten van dit onderzoek. Aangezien het vervolgonderzoek een persoonsgericht onderzoek is kunnen daarover echter geen mededelingen worden gedaan.'

5. Is het college op de hoogte van het volgende artikel van Follow the Money?:

"Limburgse "zonnekoning" laat Brabants zorgbedrijf in chaos achter". Door de chaos bij een Brabants zorgbedrijf kwamen het afgelopen half jaar tientallen GGZ-clënten in de problemen. Het begon allemaal nadat een stichting (Mutsaers) met groeihonger de touwtjes in handen kreeg".

Het college is op de hoogte van bovengenoemd artikel van Follow the Money.

RIB 3 april 2024

Xonar en Mondriaan onderzoeken de komende maanden of een fusie haalbaar is.

6. Vindt er een due diligence onderzoek plaats?

Er vindt inderdaad een due diligence onderzoek plaats.

Enkele citaten uit het persbericht: Verkenning vergaande samenwerking Xonar–Mondriaan:

“Meerwaarde voor jeugdigen en gezinnen is het uitgangspunt. Ook op het gebied van kwaliteit en zorg, bedrijfsvoering en de gezamenlijke positionering in de kwetsbare jeugdhulpketen wordt een concrete toegevoegde waarde gezien. Krachten bundelen leidt tot het realiseren van meer integraliteit, een uitbreiding van het spectrum aan jeugdhulp en verminderen van de versnippering van het zorgaanbod in de regio. Er kan segment overstijgend gewerkt worden, waarmee continuïteit van de zorg gedurende de cliëntreis wordt geborgd. Xonar en Mondriaan gezamenlijk meer invloed op de optimalisatie en transformatie van de gehele keten”.

CDA wil graag de volgende voorbeelden aan uw college voorleggen van fusies/reorganisaties binnen de (jeugd)zorg waarbij organisaties eerder ook al het door Xonar en Mondriaan geschetste beeld in bovenstaand persbericht voor ogen hadden:

Voorbeeld 1

Rubicon (2018) Vincent van Gogh (2019) gingen samen met de Conrisq Groep en in juli 2019 gingen zij verder onder VIGO bestaande uit zeven dochterinstellingen. Vier jaar later verkeert deze organisatie in grote financiële problemen.

Voorbeeld 2

In 2018 fuseerden Triade en Vitree (gehandicaptenzorg, GGZ en jeugdhulp) tot Triade Vitree Amper 4 jaar later werd er miljoenenverlies geleden.

Voorbeeld 3

Pluryn ((LGV) en jeugdzorgorganisatie De Hoenderloo Groep fuseerden in 2011. Tien jaar later werd er miljoenenverlies geleden.

Voorbeeld 4

In 2002 ontstond Xonar uit de stichtingen: BGO Heerlen, Matrix Heerlen, SJM Maastricht, Kleuterdal Maastricht, St. Joseph Cadier en Keer en een Sittardse stichting. Grote reorganisatie in 2009, 2014 en vervolgens wederom grote financiële problemen in 2022.

7. Hebben deze fusies/reorganisaties doel getroffen?

Fusies/reorganisaties zijn complexe processen. Een onderzoek of de door u genoemde fusies/reorganisaties doel getroffen hebben vragen een zorgvuldig en uitgebreid onderzoek dat naast veel ambtelijk capaciteit ook hoge kosten van onderzoeksbureaus met zich meebrengt en de vraag is of er na zo veel jaren een passend antwoord kan worden gegeven. Capaciteit en middelen zijn daarvoor niet beschikbaar. De beschikbare capaciteit zetten wij in om te komen tot een oplossing voor de problematiek bij Xonar.

- 8. Wat maakt een eventuele fusie tussen Xonar en Mondriaan anders en wel tot een succes voor de lange termijn? Wat heeft men geleerd van alle vorige fusies die uiteindelijk tot grote problemen hebben geleid?**

Het college wacht alvorens een uitspraak te doen over het eerste gedeelte van de vraag de resultaten van het uit te voeren due diligence af.

Voor het antwoord op het tweede gedeelte van de vraag wordt u verwezen naar ons antwoord op vraag 7.

- 9. Het CDA is via de FNV op het spoor gekomen van een Sociaal Plan (opgesteld november 2022) voor 2023–2024 binnen Mondriaan. Waarom lag er binnen Mondriaan al in november 2022 een Sociaal Plan?**

Mondriaan heeft ons desgevraagd laten weten dat het oude Sociaal Plan was verlopen. Het gaat om een periodieke actualisatie als onderdeel van een vaste cyclus. Mondriaan voldoet hiermee aan de verplichtingen in de CAO GGZ.

Citaat uit het Sociaal Plan:

“Het Sociaal Plan gaat uit van de gebruikelijke bedrijfsvoering waarbij zich in toenemende mate fluctuaties in de omvang van de activiteiten en budgetten voordoen. Hoewel dit negatieve consequenties kan hebben voor de omvang van de personele formatie, hanteert Mondriaan als uitgangspunt dat gedwongen ontslag van werknemers als geval van organisatieverandering niet zal plaatsvinden”.

- 10. Welke beoogde organisatieverandering lag ten grondslag aan dit Sociaal Plan?**

Zie antwoord op vraag 9.

- 11. Hoe verhouden negatieve consequenties voor de omvang van de personele formatie zich tot het borgen van de continuïteit van de zorg gedurende de cliëntreis zoals verwoord in het gezamenlijke recente persbericht van Xonar en Mondriaan? Komt de zorg nog verder onder druk te staan?**

In de vraagstelling wordt reeds uitgegaan van negatieve consequenties voor de omvang van de personele formatie. Dit is op dit moment niet aan de orde. We hebben momenteel geen signalen dat dit op korte termijn wel het geval zal zijn. Daarmee komt de zorg naar onze mening nu en in de nabije toekomst niet verder onder druk te staan.

- 12. Hoe verhouden negatieve consequenties voor de omvang van de personele formatie zich voor wat betreft de bestuurs- en managementfuncties in relatie tot de besteedbare budgetten voor de zorg? Blijven bij een fusie zowel de bestuurs- als managementlagen van Xonar en Mondriaan in tact?**

Op dit moment is hier nog geen antwoord op te geven.

De jaarrekening van Mondriaan over 2022 laat zien dat men een rendement realiseert van 0,8% i.p.v. de beoogde 2%. Dit rendement is noodzakelijk om te zorgen voor een financiële buffer. Er wordt gerefereerd aan de hoge inflatie en personeelskosten. Ook Mondriaan moet kosten en uitgaven bijstellen/uitstellen (bijv. onderhoudsplannen).

13. Deelt het college de mening van het CDA dat als bovengenoemde trend zich doorzet er weer nieuwe risico's op de loer liggen?

Het college wacht alvorens hier een uitspraak over te doen de resultaten van het uit te voeren due diligence af.

14. Hebben eerdere fusies het beter gemaakt voor de kwetsbare gezinnen en kinderen?

Zie antwoord op vraag 7.

15. Wordt het beter voor de professionals die onder hoge druk moeten presteren iedere dag opnieuw?

Deze vraag lezen wij in relatie met de eventuele fusie tussen Xonar en Mondriaan. Het college wacht daarom alvorens hier een uitspraak over te doen de resultaten van het uit te voeren due diligence af.

De portefeuillehouder van de gemeente Maastricht schrijft in zijn brief bij de recente RIB: "Xonar en Mondriaan onderzoeken in de komende maanden of de voorgenomen fusie haalbaar is. Mede op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zullen wij beoordelen of de gemeenten kunnen instemmen met deze fusie".

16. Wie wordt bedoeld met "wij"?

De portefeuillehouder jeugdzorg van de centrumgemeente Maastricht is uit hoofde van zijn functie tevens voorzitter van de jeugdregio Zuid-Limburg. Met 'wij' wordt verwezen naar de jeugdregio.

17. Hebben de gemeenteraden dan nog iets om zelf over te kunnen beslissen/instemmen? Bij een evt. fusie tussen Xonar en Mutsaers zou dat alleen het geval zijn als er sprake zou zijn van een juridische fusie. Bij een bestuurlijke fusie hebben de gemeenten weinig tot niets te willen. Kunnen wij hieruit concluderen dat de gemeenteraden nu wel tegen een evt. fusie kunnen stemmen?

Die conclusie is onjuist. De jeugdregio is verantwoordelijk voor de toestemming, niet de lokale gemeenteraden.

De geschiedenis van de jeugdzorg: Begin jaren negentig waren er 29 regio's, vervolgens kwam de provinciale jeugdzorg: dat was te groots en daar zijn we met zijn alleen weer op teruggekomen. Toen de gemeenten verantwoordelijk werden bleek al snel dat het te fijnmazig verdeeld was. Nu zie je dat gemeenten meer en meer samenwerken. Door de jaren heen zijn we nauwelijks verder gekomen.

18. Deelt het college de mening van het CDA dat we het niet meer moeten zoeken in centraliseren of decentraliseren en ook niet in het reorganiseren? We lopen al zo'n twintig jaar achter de feiten aan. Met de zoveelste fusie/reorganisatie blijven we achter de feiten aanlopen en komen we niet aan transformeren toe. We zijn doorgeschoten in het labelen van gedrag, dat als abnormaal wordt gezien. De kansengelijkheid in Nederland is te groot en het systeem wordt te sterk gedreven door financiële prikkels. Minder reorganiseren is tijd die je kunt besteden aan realiseren!

Het college deelt die mening niet. In het herstelplan van Xonar is als spoor 2 aangegeven dat voor een écht duurzaam herstel diversificatie van de zorgverlening noodzakelijk is. Samenwerking of fusie met een andere zorgaanbieder is een mogelijkheid om dit te realiseren.

Parallel aan het onderzoek naar de mogelijkheid van een fusie wordt nadrukkelijk ingezet op transformeren. Onder andere in het beleidskader jeugd 2024–2028, welke in de Raad van 30 mei 2024 voorligt ter vaststelling, wordt de focus gelegd op normaliseren, eerder de juiste hulp op maat, integraliteit en resultaatsturing.

In de uitvoering van de gegunde opdracht basishulp jeugd wordt door JENS en de gemeente Heerlen, Landgraaf en Voerendaal volop getransformeerd en een ander jeugdhulplandschap gerealiseerd.

Bel of mail gerust als u nog vragen heeft

Dan kunnen deze aan de griffie verstuurd worden.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Landgraaf,

de secretaris,

de burgemeester,

ir. J.M.C. Rijvers

mr. R. de Boer

VRAGEN EN ANTWOORDEN 24 APRIL 2024

Aan: College van Burgemeester & Wethouders gemeente Landgraaf
T.a.v. de voorzitter van de gemeenteraad

Betreft: Vragen conform art. 37 RvO voortgangsrapportage Xonar december 2023/RIB november 2023

Geachte college,

CDA Landgraaf stelde op 25 januari jl. vragen aan het college over de voortgangsrapportage Xonar december 2023/RIB november 2023. Op 26 februari jl. ontvingen wij de antwoorden, waarvoor dank.

Graag willen wij u nog de volgende aanvullende vragen voorleggen:

CDA Landgraaf heeft via de griffie geïnformeerd of het mogelijk was de geheimhouding van het juridisch advies over de second opinion af te halen, vanwege het Woo-verzoek dat door L1 is gedaan bij de gemeente Maastricht en de Raad van Maastricht over het Woo-verzoek eind januari heeft vergaderd. Dit advies heeft vanaf begin oktober onder geheimhouding ter inzage gelegen voor geïnteresseerde raadsleden bij de griffie in Landgraaf. Uw college heeft afgelopen week de geheimhouding er vanaf gehaald. Wat opvalt is dat het juridisch advies mailverkeer betreft tussen [naam], (coördinator inkoop en aanbesteding a.i. gemeente Maastricht) en Ramona Brouwers van Paulussen Advocaten (advocaat civiele praktijk en civiele aspecten sociaal domein waaronder inkoop en uitvoering van de zorg op grond van de WMO 2015 en Jeugdwet). Ook blijkt Ramona Brouwers voorzitter te zijn van een klachtencommissie binnen Xonar. Dit roept bij het CDA vraagtekens op.

01.

Is dit juridisch advies aan alle raadsleden van de ZL gemeenten (ter inzage) verstrekt?

02.

Deelt het college de mening van het CDA gezien de functies van zowel de heer [naam] als mevrouw Brouwers dat hier sprake is van een bepaalde verwevenheid die een objectief juridisch advies mogelijk in de weg kunnen staan doordat personen niet meer op voldoende afstand staan van het dossier?

03.

Waarom ligt de vraag voor een juridisch advies inzake bestuurdersaansprakelijkheid bij de coördinator inkoop en aanbesteding a.i. de [naam] en niet bij de afdeling juridische zaken van de gemeente Maastricht?

04.

Klopt het dat de [naam] van oktober 2021 tot februari 2024 coördinator inkoop en aanbesteding a.i. was en vanaf maart 2024 projectleider continuïteit jeugdhulp a.i.?

Uit de mail waarin het juridisch advies wordt gegeven inzake bestuurdersaansprakelijkheid wordt verwezen naar een mail van de gemeente die hiervoor als input is gegeven aan Ramona Brouwers van Paulussen Advocaten.

05.

Is het college bereid inzage te geven in deze mail?

06.

In alinea 1 van het advies wordt geschreven dat de interne aansprakelijkheid buiten beschouwing wordt gelaten in dit advies. Heeft Xonar als organisatie zelf bestuurdersaansprakelijkheid overwogen? Is hiervoor juridisch advies ingewonnen? Zo nee, waarom niet?

Met vriendelijke groeten,

Wim Haan
Raadslid

Jacqueline Dings
Commissielid F-AB/B+M

Aan: College van Burgemeester & Wethouders gemeente Landgraaf
T.a.v. de voorzitter van de gemeenteraad

Betreft: Vragen conform art. 37 RvO voortgangsrapportage Xonar december 2023/RIB november 2023

Geachte college,

CDA Landgraaf stelde op 25 januari jl. vragen aan het college over de voortgangsrapportage Xonar december 2023/RIB november 2023. Op 26 februari jl. ontvingen wij de antwoorden, waarvoor dank.

Graag willen wij u nog de volgende aanvullende vragen voorleggen:

CDA Landgraaf heeft via de griffie geïnformeerd of het mogelijk was de geheimhouding van het juridisch advies over de second opinion af te halen, vanwege het Woo-verzoek dat door L1 is gedaan bij de gemeente Maastricht en de Raad van Maastricht over het Woo-verzoek eind januari heeft vergaderd. Dit advies heeft vanaf begin oktober onder geheimhouding ter inzage gelegen voor geïnteresseerde raadsleden bij de griffie in Landgraaf. Uw college heeft afgelopen week de geheimhouding er vanaf gehaald. Wat opvalt is dat het juridisch advies mailverkeer betreft tussen [naam], (coördinator inkoop en aanbesteding a.i. gemeente Maastricht) en Ramona Brouwers van Paulussen Advocaten (advocaat civiele praktijk en civiele aspecten sociaal domein waaronder inkoop en uitvoering van de zorg op grond van de WMO 2015 en Jeugdwet). Ook blijkt Ramona Brouwers voorzitter te zijn van een klachtencommissie binnen Xonar. Dit roept bij het CDA vraagtekens op.

01.

Is dit juridisch advies aan alle raadsleden van de ZL gemeenten (ter inzage) verstrekt?

02.

Deelt het college de mening van het CDA gezien de functies van zowel de heer [naam] als mevrouw Brouwers dat hier sprake is van een bepaalde verwevenheid die een objectief juridisch advies mogelijk in de weg kunnen staan doordat personen niet meer op voldoende afstand staan van het dossier?

03.

Waarom ligt de vraag voor een juridisch advies inzake bestuurdersaansprakelijkheid bij de coördinator inkoop en aanbesteding a.i. de [naam] en niet bij de afdeling juridische zaken van de gemeente Maastricht?

04.

Klopt het dat de [naam] van oktober 2021 tot februari 2024 coördinator inkoop en aanbesteding a.i. was en vanaf maart 2024 projectleider continuïteit jeugdhulp a.i.?

Uit de mail waarin het juridisch advies wordt gegeven inzake bestuurdersaansprakelijkheid wordt verwezen naar een mail van de gemeente die hiervoor als input is gegeven aan Ramona Brouwers van Paulussen Advocaten.

05.

Is het college bereid inzage te geven in deze mail?

06.

In alinea 1 van het advies wordt geschreven dat de interne aansprakelijkheid buiten beschouwing wordt gelaten in dit advies. Heeft Xonar als organisatie zelf bestuurdersaansprakelijkheid overwogen? Is hiervoor juridisch advies ingewonnen? Zo nee, waarom niet?

Met vriendelijke groeten,

Wim Haan
Raadslid

Jacqueline Dings
Commissielid F-AB/B+M

Fractie CDA Landgraaf
t.a.v. mevrouw J. Dings en
dhr. W. Haan

LANDGRAAF

Bijlage(n)	Uw brief van	Uw kenmerk	Zaaknummer	Documentnummer	Landgraaf,
1	12-03-2024		Z24000712	24.014707	24 april 2024 Verzonden op

Onderwerp: Beantwoording vragen ex artikel 37 RvO inzake Xonar.

Beste heer Haan en mevrouw Dings,

Op 12 maart 2024 heeft u vragen gesteld ex artikel 37 RvO inzake Xonar. Onderstaand leest u de beantwoording op deze vragen. Om de vragen te beantwoorden is contact gelegd met centrumgemeente Maastricht en met Xonar.

Inleiding

CDA Landgraaf heeft via de griffie geïnformeerd of het mogelijk was de geheimhouding van het juridisch advies over de second opinion af te halen, vanwege het Woo-verzoek dat door LI is gedaan bij de gemeente Maastricht en de Raad van Maastricht over het Woo-verzoek eind januari heeft vergaderd. Dit advies heeft vanaf begin oktober onder geheimhouding ter inzage gelegen voor geïnteresseerde raadsleden bij de griffie in Landgraaf. Het college heeft op 5 maart 2024 de geheimhouding er vanaf gehaald. Wat opvalt is dat het juridisch advies mailverkeer betreft tussen Frans Mourmans (coördinator inkoop en aanbesteding a.i. gemeente Maastricht) en Ramona Brouwers van Paulussen Advocaten (advocaat civiele praktijk en civiele aspecten sociaal domein waaronder inkoop en uitvoering van de zorg op grond van de WMO 2015 en Jeugdwet). Ook blijkt Ramona Brouwers voorzitter te zijn van een klachtencommissie binnen Xonar. Dit roept bij het CDA vraagtekens op.

Beantwoording vragen

1. Is dit juridisch advies aan alle raadsleden van de ZL gemeenten (ter inzage) verstrekt?

Nee, dit is niet het geval.

2. Deelt het college de mening van het CDA gezien de functies van zowel de heer Mourmans als mevrouw Brouwers dat hier sprake is van een bepaalde verwevenheid die een objectief juridisch advies mogelijk in de weg kunnen staan doordat personen niet meer op voldoende afstand staan van het dossier?

Nee, het college deelt deze mening niet. Er is geen sprake van verwevenheid van rollen van betreffende personen.

Mevrouw Brouwers van Paulussen advocaten was lid van de onafhankelijke klachtencommissie tot 16 juni 2023. In de periode van december 2017 tot december 2018 als voorzitter, daarna als lid. De door XONAR ingestelde externe klachtencommissie op grond van artikel 4.2.1 van de Jeugdwet en de Klachtenregeling cliënten en pleegouders is volledig onafhankelijk. Ten tijde van het lidmaatschap van mevrouw Brouwers bestond de klachtencommissie uit leden en een voorzitter die uit hun professionele ervaring als vrijwilliger inhoudelijk oordelen over klachten van cliënten en pleegouders tegen XONAR, althans haar medewerkers. Mevrouw Brouwers deed dit vrijwilligerswerk vanuit haar professionele ervaring met familie- en jeugdrecht en benadrukt dat van verwevenheid met XONAR geen sprake is aangezien een voorwaarde voor het lidmaatschap is dat er sprake is van onafhankelijkheid.

De aanbestedingen en de problematiek bij XONAR mogen niet vermengd worden. XONAR voldeed aan de voorwaarden van het programma van eisen bij de aanbestedingen en is daardoor toegelaten als jeugdhulpaanbieder.

De heer Mourmans was van oktober 2021 t/m februari 2024 coördinator inkoopteam sociaal domein en in die rol verantwoordelijk voor de coördinatie van de werkzaamheden van het team dat onder meer bestaat uit inkopers en contractmanagers. Tevens was hij vanuit die rol (namens de Zuid-Limburgse gemeenten) belast met de projectleiding van de voorbereidingen van de beoordeling van het herstelplan van XONAR. De inschatting was toen dat het om een kort intensief traject zou gaan. Intussen weten wij dat deze inschatting onjuist was. De projectleiding van de dossiers XONAR en nu ook Mutsaersstichting leggen een te zwaar beslag op de capaciteit van de coördinator. Daarom zijn de rollen van coördinator en projectleider (continuïteit jeugdhulp) met ingang van 1 maart 2024 uit elkaar gehaald.

3. Waarom ligt de vraag voor een juridisch advies inzake bestuurdersaansprakelijkheid bij de coördinator inkoop en aanbesteding a.i. de heer Mourmans en niet bij de afdeling juridische zaken van de gemeente Maastricht?

Juridische vraagstukken die specifieke kennis vereisen of waarvoor intern geen capaciteit beschikbaar is, worden door de (centrum)gemeente Maastricht uitbesteed aan de stadsadvocaat. Dit was het geval voor de juridische vraagstukken rond zowel de aanbestedingen als het XONAR dossier. Om tot externe juridische advisering over te mogen gaan, is het akkoord van de concernjurist van de (centrum)gemeente Maastricht nodig. Vervolgens vindt de afstemming tussen de stadsadvocaat met de dossierverantwoordelijke plaats. In dit geval is de dossierverantwoordelijke de coördinator inkoopteam.

4. Klopt het dat de heer Mourmans van oktober 2021 tot februari 2024 coördinator inkoop en aanbesteding a.i. was en vanaf maart 2024 projectleider continuïteit jeugdhulp a.i.?

Dat is correct. Zie het antwoord op vraag 2.

Uit de mail waarin het juridisch advies wordt gegeven inzake bestuurdersaansprakelijkheid wordt verwezen naar een mail van de gemeente die hiervoor als input is gegeven aan Ramona Brouwers van Paulussen Advocaten.

5. Is het college bereid inzage te geven in deze mail?

Ja, u vindt deze mail in de bijlage bij deze beantwoording.

6. In alinea 1 van het advies wordt geschreven dat de interne aansprakelijkheid buiten beschouwing wordt gelaten in dit advies. Heeft Xonar als organisatie zelf bestuurdersaansprakelijkheid overwogen? Is hiervoor juridisch advies ingewonnen? Zo nee, waarom niet?

Uit navraag bij XONAR blijkt dat er geen juridisch advies is ingewonnen omdat de Zuid-Limburgse gemeenten dit vraagstuk ook juridisch hebben laten toetsen en de uitkomst hebben gecommuniceerd via een Q&A aan de gemeenteraden ZL te weten:

Antwoord: Omdat de gemeenten publieke middelen moeten inzetten voor de financiering van het herstelplan is juridisch getoetst of en in hoeverre een beroep kan worden gedaan op bestuurdersaansprakelijkheid van zowel de bestuurders als toezichthouders van XONAR. Daarnaast is getoetst of er voor gemeenten als verstrekker van publieke middelen en in die zin als benadeelde partijen, een grondslag om een beroep te doen op aansprakelijkheid voor bestuurders en toezichthouders? Het juridisch advies op beide vragen is negatief.

Daarnaast heeft XONAR een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering.

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze brief?

Dan kunnen deze aan de griffie verstuurd worden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Landgraaf,
de secretaris, de burgemeester,

ir. J.M.C. Rijvers

mr. R. de Boer

3. Zo nee. Waarom niet?

4. Is er voor gemeenten als verstrekker van publieke middelen en in die zijn als benadeelde partijen, een grondslag om een beroep te doen op aansprakelijkheid voor bestuurders en toezichthouders?

Graag indien mogelijk voor 16 juni je beoordeling.

met vriendelijke groet,

**Frans Mourmans | Coördinator Inkoopteam Sociaal Domein Zuid-Limburg ai
Beleid en Ontwikkeling | Gemeente Maastricht**

M 06 – 50898190 | **E** frans.mourmans@maastricht.nl

Mosae Forum 10, 6211 DW Maastricht | Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Werkdagen maandag t/m donderdag

Inkoop

Sociaal Domein
Zuid-Limburg

Meld u aan voor de nieuwsbrief van het Inkoopteam Sociaal Domein Zuid-Limburg op [Jeugdhulp Zuid-Limburg!](#)

1. Nu uit de overlegde correspondentie door de gemeente Maastricht alleen een negatief advies blijkt voor de vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde, maar niet voor wat betreft de interne bestuurdersaansprakelijkheid, verzoekt het CDA Landgraaf om inzage in het negatief advies voor wat betreft de interne aansprakelijkheid en de geleverde input hiervoor.

In uw vraagstelling worden twee zaken vermengd. Er moet onderscheid worden gemaakt tussen het juridisch advies dat in opdracht van de gemeenten is opgesteld inzake een mogelijke vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde, en de afwegingen die XONAR zelf heeft gemaakt met betrekking tot de interne bestuurdersaansprakelijkheid. Een oordeel over de interne bestuurdersaansprakelijkheid is niet aan de gemeenten en daarom niet verder onderzocht.

Vraag 6 uit uw raadvragen van 12 maart jl. is, in lijn met uw verzoek, voorgelegd aan XONAR voor een reactie. In het antwoord op vraag 6 is de letterlijke tekst van de reactie van XONAR opgenomen. XONAR heeft hierin een eigenstandige afweging gemaakt waarin de gemeenten geen rol hebben gespeeld.

2. Wat wordt bedoeld met de vermelding:

“Daarnaast heeft Xonar een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering”. Waarvoor een dergelijke verzekering dient is het CDA duidelijk. Voor het CDA is niet duidelijk waarom het college dit inbrengt? Er wordt immers over 2 verschillende adviezen gesproken met betrekking tot de bestuurdersaansprakelijkheid.

Zie het antwoord op vraag 1. De tekst van het antwoord op vraag 6 van de raadvragen van 12 maart jl. is een letterlijke weergave van de reactie die wij ontvingen van XONAR.

3. Heeft de advocate van de huisadvocaat van de gemeente Maastricht een adviserende rol gehad bij de aanbesteding van de jeugdzorg? Immers is zij binnen het kantoor van de huisadvocaat specialist civiele aspecten sociaal domein waaronder inkoop en uitvoering van de zorg op basis van de Jeugdwet.

We hebben dit nagevraagd bij de huisadvocaat van de gemeente Maastricht. Zij hebben ons desgevraagd laten weten, dat de advocate inderdaad een adviserende rol heeft gehad bij de aanbesteding van de jeugdzorg in Zuid-Limburg.

4. Was het college op de hoogte van de rol van de advocate als voorzitter en lid van de klachtencommissie binnen Xonar? Zo nee, is het college van mening dat het college daarvan wel op de hoogte gebracht had moeten worden?

Het college was niet op de hoogte van de rol van de advocate als voorzitter en lid van de klachtencommissie binnen Xonar. Het college is van mening dat het niet op de hoogte gebracht had hoeven worden van deze functie van de advocaat. De advocaat dient de gemeente enkel te informeren indien er in de advisering een zogeheten tegenstrijdig belang zou kunnen bestaan. Dat is hier niet aan de orde. De klachtencommissie is namelijk onafhankelijk en maakt geen deel uit van Xonar. Dit is ook in het antwoord op vraag 2 in onze brief van 24 april jl. reeds uiteengezet.

In aanvulling daarop wijzen wij er nogmaals op dat de wet juist bedoelt, en de klachtenregeling bepaalt, dat de klachtencommissie naar haar aard niets van doen heeft met Xonar behalve het beoordelen van klachten. Dat is juist de voorwaarde die de wet aan een klachtencommissie stelt: de leden daarvan mogen niets van doen hebben met de betreffende instelling.

Artikel 2.1. van de klachtenregeling zegt dan ook het volgende:

“Zowel de (vervangende) leden als de (vervangend) voorzitter zijn niet werkzaam bij Stichting Xonar. De klachtenbehandeling door de commissie valt buiten de context van de hulp- en dienstverlening van Stichting Xonar. De commissie beslist onafhankelijk, zonder last of ruggenspraak”

Dus ongeacht of de gemeente wel of niet op de hoogte was, de gemeente had hierover niet geïnformeerd hoeven te worden, om de reden als hiervoor uiteengezet.

Uw college heeft onder vraag 2 geantwoord:

“De aanbestedingen en de problematiek bij Xonar mogen niet vermengd worden”.

5. **Indien vraag 3 door uw college met ja wordt beantwoord en het college daarbij van mening is dat de aanbesteding en de problematiek bij Xonar niet met elkaar vermengd mogen worden, deelt het college dan de mening van het CDA dat het verstandig is om alsnog voor een second opinion te gaan voor wat betreft beide vormen van bestuurdersaansprakelijkheid?**

Nee, het college deelt die mening niet. De afweging om al dan niet een second opinion te vragen is niet aan ons college maar, conform de afgesproken governance, aan de Jeugdregio Zuid-Limburg. Naar aanleiding van de raadsbehandeling van het herstelplan zijn alle moties en amendementen door het bestuurlijk overleg Jeugdhulp (BOJ-G16ZL), gevormd door de bestuurders jeugdhulp van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, van acties voorzien. Met betrekking tot de vraag voor een second opinion op bestuurdersaansprakelijk heeft de BOJ-G16ZL unaniem besloten geen second opinion te vragen.

6. **Hoe kijkt de lokale deken van de Orde van Advocaten aan tegen het aanvaarden van een advies-opdracht waarbij de advocate voorzitter/lid klachtencommissie is binnen Xonar en een eventuele adviseursrol heeft gehad bij de aanbesteding van de jeugdzorg (op het moment van het opstellen van deze vragen is dit voor ons nog niet duidelijk) binnen de gemeente Maastricht voor 16 ZL gemeenten? Als er sprake blijkt te zijn van vermenging wilt het CDA dit graag uitgezocht zien ook met het oog op een second opinion.**

De deken hoeft niet te worden geraadpleegd. Zoals in de beantwoording van vraag 4 vermeld is, kan er voor de advocaat namelijk geen tegenstrijdig belang spelen omdat de klachtencommissie onafhankelijk is en niets van doen heeft met de organisatie van Xonar. Bovendien als er sprake zou zijn geweest van een tegenstrijdig belang, zou de deken evenmin door de advocaat geraadpleegd hoeven te worden: dan had zij namelijk niet als advocaat mogen optreden en komt men aan raadpleging van de deken niet toe. Het college neemt verder geen actie op deze vraag.

7. **Uit het overlegde advies bestuurdersaansprakelijkheid blijkt duidelijk dat toezicht tekort is geschoten. Wordt hiermee zowel het toezicht door de bestuurder als de RvT bedoeld? Zo ja, waarom is dan niet geadviseerd/voorgesteld aan de 16 ZL gemeenten om als een van de voorwaarden voor het herstelplan het opstappen van de RvT te eisen, zoals dat nu ook in**

Noord- en Midden-Limburg gebeurt alvorens een akkoord wordt gegeven voor het herstelplan van Mutsaers?

De strekking van het juridisch advies van de huisadvocaat van Maastricht is, niet zoals u stelt, dat het toezicht tekort is geschoten. Het juridisch advies geeft geen aanleiding om het vertrek van de RvT als voorwaarde aan de financiering van het herstelplan te verbinden. De actuele situatie bij Mutsaersstichting is niet vergelijkbaar met die bij Xonar.

8. **Is uw college bereid alle art. 37 RvO vragen van het CDA, de beantwoording hiervan en alle gevoerde correspondentie m.b.t. de bestuurdersaansprakelijkheid en met betrekking tot een mogelijke aanstaande fusie met Mondriaan middels een Q+A te delen met de gemeenteraden van alle betrokken ZL gemeenten (incl. de antwoorden die op deze serie vragen nog van uw zijde zullen volgen en op de nog openstaande vragen m.b.t. de evt. volgende fusie/regorganisatie van Xonar/Mondriaan)?**

Wij zijn hiertoe niet bereid. De artikel 37 RvO vragen en de beantwoording zijn openbaar en toegankelijk via Ibabs. Indien gemeenteraden van de overige Zuid-Limburgse gemeenten of andere belangstellenden hierin zijn geïnteresseerd kunnen zij deze digitaal raadplegen.

Bel of mail gerust als u nog vragen heeft

Dan kunnen deze aan de griffie verstuurd worden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Landgraaf,
de secretaris, de burgemeester,

ir. J.M.C. Rijvers

mr. R. de Boer

VRAGEN EN ANTWOORDEN 21 FEBRUARI 2024

Aan: College van Burgemeester & Wethouders gemeente Landgraaf
T.a.v. de voorzitter van de gemeenteraad

Betreft: Vragen conform art. 37 RvO voortgangsrapportage Xonar december 2023/RIB november 2023

Geachte college,

Graag wil het CDA Landgraaf het college de volgende vragen voorleggen m.b.t. de voortgangsrapportage Xonar december 2023:

Het CDA is geschrokken van deze voortgangsrapportage en voorziet grote risico's voor alle betrokken Zuidlimburgse gemeenten.

Op 1 september 2023 is de heer K. Verwey van start gegaan als interim-bestuurder bij Xonar. Er is een herstelplan geschreven en risico's zijn destijds in kaart gebracht. In RV 49 2023 zijn deze risico's aan de Raad voorgelegd. Op basis van herstelplan en risico-inventarisatie werd aan de betrokken Zuidlimburgse gemeenten een **EENMALIGE financiële bijdrage gevraagd van 8 miljoen euro** wat uiteindelijk moet leiden tot een herstel van het rendement naar 2% of hoger. Alle betrokken partijen (Xonar, gemeente Maastricht en de jeugddoelgroep) waren voordat het RV op de raadsagenda kwam al op de hoogte van het feit dat er bij de Mutsaersstichting rode cijfers werden geschreven. Ook was men op de hoogte van het mismanagement binnen Xonar (bedrijfsvoering) en dat er onvoldoende gestuurd werd op produktiviteit. Het rapport P5. Com bood Xonar handvatten om de gewenste verandering op operationeel niveau te realiseren: Behalen norm productieve uren. Ongelofelijk waarin dit op zo'n korte termijn heeft geresulteerd: Boventalligheid! Dit benadrukt nog eens extra het mismanagement van de vorige bestuurder. Het ziekteverzuim daarentegen blijft onverminderd hoog en zal waarschijnlijk ook onverminderd hoog blijven, een reorganisatie zorgt voor veel onrust, mensen vallen uit, de werkdruk voor de overige collega's neemt verder toe met vaak een domino-effect tot gevolg. Dit los je niet alleen op door leidinggevend te trainen in ziekteverzuim. Het CDA is dan ook verbaasd dat er achteraf nieuwe risico's opduiken die destijds al gesignaleerd hadden moeten worden. **Je gaat de gemeenteraden geen incompleet plaatje voorleggen.** Twee voorbeelden: Medewerkers van Xonar zijn gedetacheerd bij Mutsaers, gezien de penibele situatie bij Mutsaers komen deze mensen terug naar Xonar, zijn boventallig. Dit betekent 1,4 miljoen aan ongedekte kosten. Ook de verbetering van produktiviteit heeft geleid tot boventalligheid, dit zorgt voor 590k ongedekte kosten. Over de andere risico's nog maar te zwijgen. Wat het CDA ook opvalt aan de voortgangsrapportage is, hoe vaak er achter een risico "opgelost" staat. Dit vindt het CDA nietszeggend. Hoe is het probleem opgelost? Korte termijn of lange termijn oplossing? CDA mist de diepgang en vindt dit onvoldoende om een voortgangsrapportage goed te kunnen beoordelen.

01.

Deelt het college de mening van het CDA dat deze risico's voorspelbaar waren en dat men deze nooit over het hoofd hadden mogen zien? Dat de gemeenteraden nooit een incompleet plaatje voorgelegd hadden mogen krijgen bij het nemen van zo'n majeure beslissing? Wie draagt hiervoor de verantwoordelijkheid?

02.

Op basis van deze 2 risico's zou er geen 8 miljoen nodig zijn geweest van de gemeenten maar 10 miljoen of zelfs nog meer, de andere risico's hierin nog niet eens meegenomen.

Zijn deze risico's nu deze zo voor de hand lagen om strategische redenen niet door Xonar aan de gemeenteraden gecommuniceerd? Bang dat de stekker er dan zeker uit zou gaan?

03.

Kan het college ons een toelichting geven bij de risico's waarbij staat "opgelost". Hoe heeft men deze risico's opgelost? Is dit een duurzame oplossing?

04.

Deelt het college de mening van het CDA dat koppen snellen en zwarte cijfers schrijven door verkoop van vastgoed slechts een korte termijn oplossing is?

05.

Was men bij aanstelling van de heer K. Verweij als interim-bestuurder op de hoogte van het trackrecord van de heer K. Verweij?

De heer K. Verweij is bij Cordaan met een ontslagvergoeding vertrokken, faillissement Thebe, legde functie neer bij Pluryn waar hij in opspraak is geraakt. Wij verwijzen naar een artikel van Follow the Money: "Kwakkelende zorgmoloch offert jeugdzorg Hoenderloo voor de centen".

Staat dit ook bij Xonar te gebeuren of is dit al gebeurd?

Geeft dit vertrouwen voor de toekomst van Xonar op de lange termijn? De indruk die het CDA via research heeft gekregen is die van een keiharde saneerder zonder een lange termijn visie. Is de jeugdzorg hiermee gebaat?

Het bezorgt het CDA een déjà- vu: Het ging slecht met de sociale werkvoorziening Licom in de Parkstad. Er werd een dure interim-bestuurder aangesteld. Ook een keiharde saneerder die binnen no time de cijfers had opgepoetst en bij zijn afscheid zei: Ik laat een mooie organisatie achter met een gezonde basis. Licom kan zelfs de geplande nieuwbouw uitvoeren. Een jaar later was Licom failliet. Dit even terzijde, meer voor de beeldvorming.

06.

Waarom is een herhaald verzoek voor een second opinion voor wat betreft bestuurdersaansprakelijkheid van de vorige bestuurder afgewezen? Op basis van welke gronden? De risico's en snelle oplossing hiervan benadrukken eens te meer dat er sprake was van mismanagement. Deelt het college deze mening?

07

Uit het artikel van Follow the Money blijkt dat Pluryn destijds 15 miljoen euro financiële steun van het ministerie van VWS heeft gekregen.

Waarom hebben de Zuidlimburgse gemeenten wel in eigen buidel moeten tasten?

Heeft dit te maken met het verschil tussen trede 3 en trede 4?

Betekent dit als Xonar nu weer bij de gemeenten gaat aankloppen voor financiële steun, het antwoord eenduidig nee zal zijn en we gaan opschalen naar trede 4?

08.

Acht het college een faillissement niet uitgesloten?

09.

Welke financiële gevolgen heeft de hack op de liquiditeitspositie en/of de te leveren zorg van/door Xonar? Het herstelplan is geschreven om Xonar weer gezond en toekomstproof te maken, waarmee continuïteit van de zorg is gewaarborgd, waar ook de liquiditeits- en solvabiliteitspositie weer op orde zijn. Herstelplan en liquiditeit zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

10.

Kan het college een onderbouwing geven voor de toevoeging aan de algemene reserve in 2022 van ca. euro 800.00 voor niet gemaakte lasten voor de jeugdzorg. Voor welke specifieke lasten was dit bedrag geraamd in 2022?

Met vriendelijke groeten,

Wim Haan
Raadslid

Jacqueline Dings
Commissielid F-AB/B+M

Fractie CDA Landgraaf
t.a.v. mevrouw J. Dings en
dhr. W. Haan

Bijlage(n)	Uw e-mail van 25-01-2024	Uw kenmerk	Zaaknummer	Documentnummer 24.006985	Landgraaf, 21 februari 2024

Verzonden op

Onderwerp: Beantwoording vragen ex artikel 37 RvO inzake Xonar.

Beste heer Haan en mevrouw Dings,

Op 25 januari 2024 heeft u vragen gesteld ex artikel 37 RvO inzake Xonar. Onderstaand leest u de beantwoording op deze vragen. Om de vragen te beantwoorden is contact gelegd met centrumgemeente Maastricht en met Xonar.

Beantwoording vragen

1. Deelt het college de mening van het CDA dat deze risico's voorspelbaar waren en dat men deze nooit over het hoofd hadden mogen zien? Dat de gemeenteraden nooit een incompleet plaatje voorgelegd hadden mogen krijgen bij het nemen van zo'n majeure beslissing? Wie draagt hiervoor de verantwoordelijkheid?

Voor een deel waren de risico's wel voorspelbaar en voor een deel niet. De risico's zijn in het risicoregister verdeeld in 3 categorieën.

- De risico's in de categorie 'risico's herstelplan' zijn inherent aan een project en in die zin voorspelbaar.
- Voor de risico's in de categorie 'bedrijfsvoering met een relatie naar het herstelplan' is dat minder van toepassing. Het zijn meest normale bedrijfsvoering risico's. Met de wetenschap van achteraf had in het herstelplan rekening gehouden kunnen en moeten worden met het gegeven dat bij hogere productiviteit hetzelfde werk met minder mensen kan worden gedaan. De nieuwe boventaligheid was in die zin voorspelbaar.
- De risico's in de categorie 'risico's bedrijfsvoering' staan volledig los van het herstelplan. In verband met de zwakke financiële positie zijn ze echter een risico voor de continuïteit. Daarom worden ook deze risico's op de voet gevolgd.

Het voorstel aan de gemeenteraden is gebaseerd op de kennis en inzichten van dat moment.

Telefoon: 14 045
www.landgraaf.nl
gemeente@landgraaf.nl
Postbus 31000, 6370 AA Landgraaf
Bezoekadres: Sweelinckplein 1
IBAN: NL03 BNGH 0285 0180 19
BIC: BNGHNL2G
KvK-nummer: 14131528

2. Op basis van deze 2 risico's zou er geen 8 miljoen nodig zijn geweest van de gemeenten maar 10 miljoen of zelfs nog meer, de andere risico's hierin nog niet eens meegenomen. Zijn deze risico's nu deze zo voor de hand lagen om strategische redenen niet door Xonar aan de gemeenteraden gecommuniceerd? Bang dat de stekker er dan zeker uit zou gaan?

Wij hebben geen aanwijzingen dat door XONAR informatie is achtergehouden om goedkeuring van het herstelplan te krijgen. Het oorspronkelijke herstelplan is ook niet zomaar door de gemeenten geaccepteerd. Op onze aanwijzing is het financieel addendum opgesteld op basis waarvan extra ingrepen zijn bedongen als voorwaarde voor de goedkeuring van het herstelplan.

3. Kan het college ons een toelichting geven bij de risico's waarbij staat "opgelost". Hoe heeft men deze risico's opgelost? Is dit een duurzame oplossing?

Opgelost betekent dat de risico's definitief zijn afgehandeld. In het risicoregister kunt u lezen hoe dit is gebeurd.

4. Deelt het college de mening van het CDA dat koppen snellen en zwarte cijfers schrijven door verkoop van vastgoed slechts een korte termijn oplossing is?

Nee. De formatie wordt afgebouwd in verband met het afstoten van verliesgevende onderdelen of in verband met het verbeteren van de productiviteit. Het vastgoed dat vrijkomt door het afstoten van zorg is verkocht. Beide ingrepen dragen bij aan het verbeteren van het rendement.

5. Was men bij aanstelling van de heer K. Verweij als interim-bestuurder op de hoogte van het trackrecord van de heer K. Verweij?

De heer K. Verweij is bij Cordaan met een ontslagvergoeding vertrokken, faillissement Thebe, legde functie neer bij Pluryn waar hij in opspraak is geraakt. Wij verwijzen naar een artikel van Follow the Money: "Kwakkelende zorgmoloch offert jeugdzorg Hoenderloo voor de centen".

Staat dit ook bij Xonar te gebeuren of is dit al gebeurd?

Geeft dit vertrouwen voor de toekomst van Xonar op de lange termijn? De indruk die het CDA via research heeft gekregen is die van een keiharde saneerder zonder een lange termijn visie. Is de jeugdzorg hiermee gebaat?

Het bezorgt het CDA een déjà-vu: Het ging slecht met de sociale werkvoorziening Licom in de Parkstad. Er werd een dure interim-bestuurder aangesteld. Ook een keiharde saneerder die binnen no time de cijfers had opgepoetst en bij zijn afscheid zei: Ik laat een mooie organisatie achter met een gezonde basis. Licom kan zelfs de geplande nieuwbouw uitvoeren. Een jaar later was Licom failliet. Dit even terzijde, meer voor de beeldvorming.

De heer Karel Verweij is als interim bestuurder geselecteerd en benoemd door de RVT van XONAR. De gemeenten zijn hier niet in gekend en hebben ook verder geen rol in de benoeming van de bestuurder. Onderdeel van de voorwaarden voor de financiering van het herstelplan is dat de gemeenten wél een rol krijgen in de benoeming van de nieuwe bestuurder.

Het doel van het herstelplan is dat XONAR na een sanering uitzicht heeft op duurzaam herstel. In de monitoring van het herstelplan bewaken wij samen met de jeugddautoriteit dat de daarvoor gestelde doelen worden gerealiseerd. Zo nodig wordt bijgestuurd.

Aanvulling vanuit Xonar:

Enkele zaken die u noemt in het trackrecord van de heer Verweij zijn feitelijk onjuist of dienen genuanceerd te worden. Zo is er geen sprake van een faillissement van Thebe geweest als grote zorginstelling maar van een beperkt onderdeel daarvan, de BV Huishoudelijke zorg. Ook het feit dat de heer Verweij zijn functie heeft neergelegd bij Pluryn is onjuist, die daar was aangesteld op een 2-jarig contract.

6. Waarom is een herhaald verzoek voor een second opinion voor wat betreft bestuurdersaansprakelijkheid van de vorige bestuurder afgewezen? Op basis van welke gronden? De risico's en snelle oplossing hiervan benadrukken eens te meer dat er sprake was van mismanagement. Deelt het college deze mening?

Over de haalbaarheid van bestuurdersaansprakelijkheid voor de bestuurder(s) en leden van de RvT is juridisch advies ingewonnen. De strekking van het advies is (kort gezegd) dat de juridische grondslag voor aansprakelijkheidstelling ontbreekt. Daarom is geen verdere actie ondernomen. Een second opinion werd niet zinvol geacht omdat het niets toevoegt.

In de voorwaardenbrief aan XONAR is de volgende passage opgenomen: 'Het algemeen heersende beeld .... is dat oorzaak van de problemen bij XONAR vooral in het eigen handelen van XONAR gezocht moet worden zoals ongelukkige strategische keuzes, structurele problemen in de bedrijfsvoering, het (herhaald) inschrijven op aanbestedingen die voor XONAR verliesgevend zijn en onvoldoende sturing en toezicht.' Daarmee is het tweede deel van uw vraag beantwoord.

7. Uit het artikel van Follow the Money blijkt dat Pluryn destijds 15 miljoen euro financiële steun van het ministerie van VWS heeft gekregen.

Waarom hebben de Zuidlimburgse gemeenten wel in eigen buidel moeten tasten?

Heeft dit te maken met het verschil tussen trede 3 en trede 4?

Betekent dit als Xonar nu weer bij de gemeenten gaat aankloppen voor financiële steun, het antwoord eenduidig nee zal zijn en we gaan opschalen naar trede 4?

Het dossier Pluryn kennen wij niet. Daarom gaan wij ook geen vergelijking maken. De Zuid-Limburgse gemeenten hebben bij de beoordeling van het herstelplan XONAR het draaiboek continuïteit jeugdhulp gevolgd dat de verplichting voor financiële steun bij de gemeenten legt.

XONAR is bij herhaling duidelijk gemaakt dat een verzoek voor aanvullende financiële steun naast de toegekende € 8 mln. zal worden afgewezen. Mocht een situatie ontstaan waarin de toegekende financiële steun niet toereikend is, dan zal inderdaad worden opgeschaald naar de treden 4 en 5 van het draaiboek.

8. Acht het college een faillissement niet uitgesloten?

Dat is niet aan de orde.

9. Welke financiële gevolgen heeft de hack op de liquiditeitspositie en/of de te leveren zorg van/door Xonar? Het herstelplan is geschreven om Xonar weer gezond en toekomstproof te maken, waarmee continuïteit van de zorg is gewaarborgd, waar ook de liquiditeits- en solvabiliteitspositie weer op orde zijn. Herstelplan en liquiditeit zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Over de hack kunnen wij geen nadere informatie geven.

Herstelplan en de liquiditeitspositie zijn inderdaad onlosmakelijk met elkaar verbonden. In de voortgangsrapportage waarnaar u verwijst staat onder meer 'De liquiditeitsprognose voor 2024 is sluitend maar blijft door het fragiele herstel zorgelijk, onder meer omdat de nog actuele risico's niet zijn verwerkt in de liquiditeitsprognose. Onverwachte ontwikkelingen en tegenslagen kunnen het evenwicht verstoren.' en 'Op de nog actuele risico's zal onverminderd gestuurd moeten worden.'

10. Kan het college een onderbouwing geven voor de toevoeging aan de algemene reserve in 2022 van ca. euro 800.00 voor niet gemaakte lasten voor de jeugdzorg. Voor welke specifieke lasten was dit bedrag geraamd in 2022?

De inkoopregeling jeugd Zuid-Limburg gaf bij de jaarrekening een gunstig resultaat, welk positief effect is gesaldeerd met de extra bijdrage aan JENS als gevolg van de na-ijleffecten Corona.

Realisatie 2022

Overschrijding	€ -658.559	JENS	meerkosten Corona
Onderschrijding	€ 1.031.667	inkoopregeling Maastricht	jeugd- en opvoedhulp
Onderschrijding	€ 301.720	inkoopregeling Maastricht	jeugdzorgplus
Onderschrijding	€ <u>135.300</u>	inkoopregeling Maastricht	jeugdbescherming/jeugdreclassering
	€ 810.128	onderuitnutting 2022 t.o.v.	bijgestelde begroting 2022

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze brief?

Dan kunnen deze aan de griffie verstuurd worden.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Landgraaf,

de secretaris,

de burgemeester,

ir. J.M.C. Rijvers

mr. R. de Boer